

„DZIECKO W ŚWIECIE LITER”, czyli Odmienna Metoda Nauki Czytania

„Czytanie jest wspinałym
ćwiczeniem niezależności umysłu
w każdym wieku”.

– Dr Irena Majchrzak –

Kilka słów o autorce metody

Irena Majchrzak jest socjologiem, autorką odmienną metody nauki czytania, którą z powodzeniem stosuje się w przedszkolach już u dzieci trzyletnich.

Obecnie naucza swojej metody polskich nauczycieli i wychowawców; jest również w trakcie opracowywania kursu instruktorskiego dla osób, które chciałyby przekazywać innym podstawy metody.

Jest autorką książek dla nauczycieli: *Nazywanie świata, W obronie dziecięcego rozumu, Listy do Salomona* oraz dla dzieci: *Opowieści sowy cz.1-2, Opowieści ortograficzne, Gry czytelnicze, Ania i Anita*.

Podstawowe założenia metody:

Wprowadzanie dziecka w świat słów powinno odbywać się na zasadzie zabaw i gier, przynoszących dziecku radość i satysfakcję.

Celem nauki czytania jest rozumienie sensu i znaczenia poszczególnych słów, a nie pozbawionych znaczenia oddzielnych liter, dlatego dziecko poznaje przede wszystkim wyrazy, a następnie litery, z których są zbudowane.

Dziecko na początku otrzymuje określony, skończony zbiór liter - alfabet; wie, że wszystkie wyrazy można stworzyć wykorzystując znane mu już litery.

Charakterystyczne etapy metody:

- INICJACJA,
- ŚCIANA PEŁNA LITER,
- TARG LITER,
- GRA W SYLABY,
- NAZYWANIE ŚWIATA,
- SESJE CZYTANIA – GRY CZYTELNICZE.

Pierwsze kroki w świecie pisma INICJACJA

Inicjacja to inaczej wtajemniczenie. Celem inicjacji jest to, by dziecko uważnie przyjrzało się charakterystycznej formie każdej kolejnej litery i rysunkowi całego imienia.

Otwiera ona łańcuch ćwiczeń i zajęć o charakterze zabawowym i równocześnie analitycznym, polegających na porównywaniu zapisu własnego imienia (pod względem ilości i kształtu składających się nań liter) z imionami kolegów.

Akt inicjacji przyspiesza rozwój inteligencji. Całą swoją strategię dydaktyczną buduje na fakcie, że dziecko zaczynające naukę wie doskonale, jak brzmi jego imię (nawet jeśli samo nie umie go jeszcze prawidłowo wymówić), nie wie natomiast, w jaki sposób się je pisze.

ŚCIANA PEŁNA LITER

Polega na umieszczeniu na ścianie alfabetu wszystkich liter (dużych, małych, pisanych i drukowanych) wraz z wizytówkami imion dzieci.

Na tablicy dziecko poznaje graficzny zapis swojego imienia, a potem zapoznaje się z literami, które go tworzą.

Należy dokonać prezentacji wszystkich liter, a zadaniem dzieci jest wypełnienie karty literami z alfabetu i utworzenie swojego imienia.

Celem Ściany pełnej liter jest uzmysłowienie dzieciom, że wszystkie, tak różne w brzmieniu imiona, zostały zapisane za pomocą ograniczonej liczby znaków. Pokazuje ona, bez konieczności werbalizacji, na jakiej zasadzie powstają słowa.

TARG LITER

Dziecko podczas różnorodnych zabaw kojarzy dźwięk (głoskę) z jej zapisem graficznym (literą).

Z rozsypanych liter znajdujących się w kopercie dziecko ma ułożyć swoje imię najpierw wg wzoru, a następnie z pamięci. Potem z tych liter próbuje stworzyć nowe wyrazy, a także wymieniać się literkami z kolegami. Uzyskane wyrazy układa w kolejności alfabetycznej.

Zabawa ta ma umożliwić zrozumienie treści zapisanej znakami graficznymi. Dziecko ucząc się czytać powinno cieszyć się z tego, że czyta.

GRA W SYLABY

Polega na składaniu kart z sylabami, tak by otrzymać słowo. Na kartkach papieru piszemy sylaby (zgodnie z zasadą stopniowania trudności – od najprostszych do bardziej skomplikowanych) i rozdajemy dzieciom. Dziecko, mające trudności z ułożeniem wyrazu zwraca się o pomoc do kolegi nie do nauczyciela.

NAZYWANIE ŚWIATA

Dziecko jest już w stanie podjąć próby czytania innych słów. Tutaj wybiera wyrazy określające otaczający je świat (przedmioty lub osoby), może to być sala przedszkolna lub dom i wszystko co się tam znajduje. Oprócz tego dzieci mają dopasować ilustracje do wybranych tych wyrazów.

GRY CZYTELNICZE – SESJE CZYTANIA

Polegają one na dokładaniu kartek z wyrazami a następnie całymi zdaniami odpowiadających im obrazków. Na tym etapie ćwiczy się także rozumienie poleceń.

Wreszcie możemy inscenizować całe sceny i zdarzenia: oto lala, która siedzi u fryzjera, będzie też lala, która rozmawia z koleżanką albo lala, która pije mleko z kubka, a także miś, który wspiął się na półkę oraz jego kolega, miś, który wypadł z wózka.

Stopniowo inscenizowane scenki stają się coraz bogatsze, pojawia się coraz więcej szczegółów, podpisy są coraz dłuższe i bardziej skomplikowane. Codziennie wymyślamy nową niespodziankę - nową inscenizację

Podsumowanie

Autorka metody uważa, że warunkiem czytania jest sprawny wzrok i poziom inteligencji wystarczający do rozumienia treści czytanego tekstu. Wówczas dziecko nauczy się czytać. Mimo to, że będzie popełniać błędy.

Ważna jest możliwość czytania w różnych sytuacjach słów o zróżnicowanym poziomie trudności. Po pewnym czasie dziecko nauczy się czytać proste, a potem bardziej skomplikowane wyrazy.

Bibliografia

S. Taboń, Istota czytania, Kraków 2005.

<http://www.przedzskolanki.com/content/category/8/33/66/>

<http://blizejprzedszkola.pl/strona-20>

<http://www.qbacka.cba.pl/nowatorstwo.htm>

http://www.przedszkole14-dg.pl/Programy/PW_JanickaPetters.pdf